

Bài 5: Mạng

Giảng viên: Hoàng Thị Điệp
Khoa Công nghệ Thông tin – ĐH Công Nghệ

ABSOLUTE C++

ANSI/ISO STANDARD

STANDARD TEMPLATE
LIBRARY

TEMPLATES

NAMESPACES

STRINGS

VECTORS

VIRTUAL FUNCTIONS

EXCEPTION HANDLING

STREAM I/O

UML

ENCAPSULATION

PATTERNS

4TH
EDITION

SAVITCH

Chapter 5

Arrays

Copyright © 2010 Pearson Addison-Wesley.
All rights reserved

Mục tiêu bài học

- Giới thiệu mảng
 - Khai báo và tham chiếu mảng
 - Lệnh lặp **for** và mảng
 - Mảng trong bộ nhớ
- Mảng và hàm
 - Hàm có đối số là mảng
 - Hàm có giá trị trả về là mảng
- Lập trình với mảng
 - Mảng chưa đầy (Partially Filled Arrays)
 - Tìm kiếm, sắp xếp
- Mảng nhiều chiều

Giới thiệu mảng

- Định nghĩa mảng:
 - Tập hợp các phần tử dữ liệu cùng kiểu
- Đây là kiểu dữ liệu “nhóm” đầu tiên ta học
 - `int`, `float`, `double`, `char` là những kiểu dữ liệu đơn
- Dùng biểu diễn danh sách các phần tử giống nhau
 - Danh sách điểm thi, nhiệt độ, tên, ...
 - Tránh khai báo nhiều biến đơn
 - Có thể thao tác với “danh sách” này như với một thực thể

Khai báo mảng

- Khai báo mảng → cấp phát bộ nhớ
`int score[5];`
 - Khai báo mảng 5 số nguyên, có tên là "score"
 - Tương tự như khai báo 5 biến:
`int score[0], score[1], score[2], score[3], score[4]`
- Mỗi cá thể trong mảng được gọi bằng rất nhiều tên:
 - Biến được đánh chỉ mục hoặc chỉ số
 - “Phần tử” của mảng
 - Giá trị trong cặp ngoặc vuông gọi là chỉ số
 - Miền giá trị từ 0 tới `size - 1`

Truy cập mảng

- Phép truy cập sử dụng chỉ số
 - `cout << score[3];`
- Lưu ý cách dùng cặp ngoặc vuông:
 - Trong lệnh khai báo, nó chỉ định kích thước của mảng
 - Ở những nơi khác, nó xác định chỉ số
- Kích thước và chỉ số không nhất thiết phải là giá trị hằng
 - `int score[MAX_SCORES];`
 - `score[n+1] = 99;`
 - Nếu n là 2, tương đương với `score[3]`

Sử dụng mảng

- Cơ chế mạnh dùng cho lưu trữ
- Có thể thực hiện những công việc như:
 - “Làm việc này với biến có chỉ số thứ i ”
trong đó i được tính bởi chương trình
 - “Hiển thị tất cả các phần tử của mảng **score**”
 - “Điền cho mảng **score** dữ liệu người dùng nhập vào”
 - “Tìm giá trị lớn nhất trong mảng **score**”
 - “Tìm giá trị nhỏ nhất trong mảng **score**”

Ví dụ chương trình dùng mảng:

Display 5.1 Chương trình dùng mảng (1/2)

Display 5.1 Program Using an Array

```
1 //Reads in five scores and shows how much each
2 //score differs from the highest score.
3 #include <iostream>
4 using namespace std;
5 int main()
6 {
7     int i, score[5], max;
8     cout << "Enter 5 scores:\n";
9     cin >> score[0];
10    max = score[0];
11    for (i = 1; i < 5; i++)
12    {
13        cin >> score[i];
14        if (score[i] > max)
15            max = score[i];
16        //max is the largest of the values score[0],..., score[i].
17    }
```


Ví dụ chương trình dùng mảng:

Display 5.1 Chương trình dùng mảng (2/2)

```
18     cout << "The highest score is " << max << endl
19         << "The scores and their\n"
20         << "differences from the highest are:\n";
21     for (i = 0; i < 5; i++)
22         cout << score[i] << " off by "
23             << (max - score[i]) << endl;
24     return 0;
25 }
```

SAMPLE DIALOGUE

Enter 5 scores:

5 9 2 10 6

The highest score is 10

The scores and their
differences from the highest are:

5 off by 5

9 off by 1

2 off by 8

10 off by 0

6 off by 4

Lệnh lặp for và mảng

- `for` là lệnh lặp đếm tự nhiên
 - Có thể khảo sát lần lượt các phần tử trong mảng

- Ví dụ:

```
for (idx = 0; idx<5; idx++)  
{  
    cout << score[idx] << "off by "  
        << max - score[idx] << endl;  
}
```

- Biến điều khiển vòng lặp (`idx`) đếm từ 0 – 5

Lỗi lớn khi dùng mảng

- Các chỉ số của mảng luôn bắt đầu từ 0
- 0 là con số “đầu tiên” với người làm công nghệ thông tin
- C++ sẽ “cho phép” bạn vượt ra ngoài miền này
 - Kết quả là không đoán trước được
 - Trình biên dịch sẽ không phát hiện ra những lỗi này!
- Lập trình viên phải tự kiểm soát “miền” của chỉ số

Ví dụ về lỗi lớn khi dùng mảng

- Miền chỉ số từ 0 tới (`array_size - 1`)
 - Ví dụ:
`double temperature[24]; // cỡ của mảng là 24`
`// Khai báo mảng 24 giá trị double có tên là temperature`
 - Chúng được đánh chỉ số là:
`temperature[0], temperature[1] ... temperature[23]`
 - Lỗi thường gặp:
`temperature[24] = 5;`
 - Chỉ số 24 nằm ngoài miền!
 - Không có cảnh báo, kết quả có thể rất tàn khốc

Dùng hằng có tên chỉ định kích thước mảng

- Hãy dùng hằng có tên để chỉ định kích thước mảng
- Ví dụ:

```
const int NUMBER_OF_STUDENTS = 5;  
int score[NUMBER_OF_STUDENTS];
```
- Dễ đọc hơn
- Linh hoạt hơn
- Dễ bảo trì hơn

Dùng hằng có tên

- Dùng ở mọi nơi cần tới kích thước của mảng
 - Khi duyệt vòng lặp for:

```
for (idx = 0; idx < NUMBER_OF_STUDENTS; idx++)  
{  
    // Thao tác với mảng  
}
```
 - Trong các phép tính liên quan kích thước:

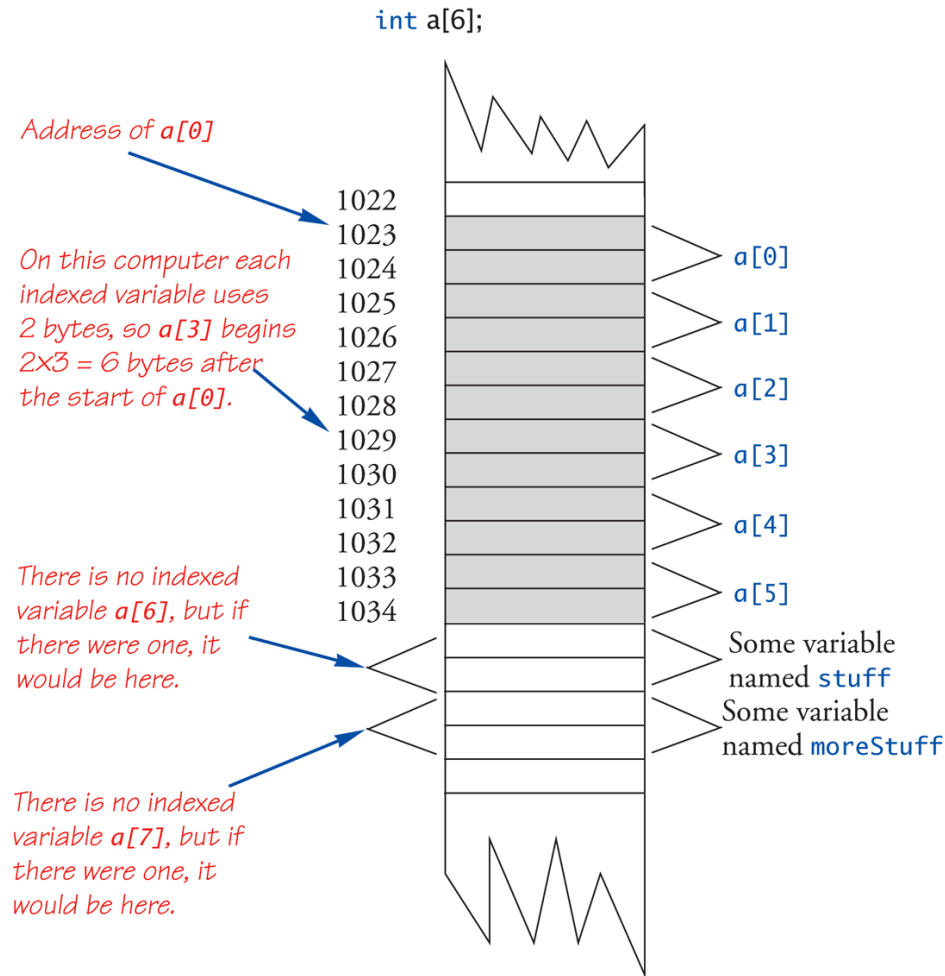
```
lastIndex = (NUMBER_OF_STUDENTS - 1);
```
 - Khi truyền mảng vào hàm (sẽ bàn sau)
- Nếu kích thước thay đổi → chỉ cần sửa mã nguồn ở một nơi trong chương trình!

Mảng trong bộ nhớ

- Nhắc lại: Những biến đơn
 - được cấp phát bộ nhớ bằng một “địa chỉ”
- Khai báo mảng cấp phát bộ nhớ cho toàn bộ mảng
- Cấp phát tuần tự
 - Nghĩa là các địa chỉ được cấp phát liên kề nhau
 - Có thể làm phép tính trên chỉ số
 - “Phép cộng” đơn giản từ địa chỉ đầu mảng (chỉ số 0)

Một mảng trong bộ nhớ

Display 5.2 An Array in Memory

Khởi tạo mảng

- Các biến đơn có thể khởi tạo lúc khai báo:
`int price = 0; // 0 là giá trị khởi tạo`
- Cũng có thể làm vậy với mảng:
`int children[3] = {2, 12, 1};`
 - Tương đương với:
`int children[3];`
`children[0] = 2;`
`children[1] = 12;`
`children[2] = 1;`

Mảng khởi tạo tự động

- Nếu số giá trị khởi tạo bạn cung cấp ít hơn kích thước mảng:
 - Chương trình sẽ điền các giá trị này từ đầu mảng
 - Điền “phần còn lại” với giá trị 0 của kiểu dữ liệu chỉ định cho mảng
- Nếu không chỉ định cỡ của mảng
 - Khai báo mảng với cỡ đủ để chứa các giá trị khởi tạo
 - Ví dụ:

```
int b[] = {5, 12, 11};
```

 - Cấp phát mảng b cỡ là 3

Mảng và hàm

- Mảng là đối số
 - Các biến được đánh chỉ số
 - Mỗi phần tử đơn lẻ trong mảng có thể là một tham số hàm
 - Toàn bộ mảng
 - Tất cả các phần tử trong mảng có thể được truyền như “một thực thể”
- Mảng là giá trị trả về
 - Có thể làm được việc này → xem chương 10 giáo trình

Biến đánh chỉ số làm đối số

- Ta xử lý biến đánh chỉ số giống như các biến đơn cùng kiểu với mảng

- Cho khai báo hàm:

```
void myFunction(double par1);
```

- Và những khai báo:

```
int i;
```

```
double n, a[10];
```

- Ta có thể có những lời gọi sau:

```
myFunction(i); // i được chuyển thành kiểu double
```

```
myFunction(a[3]); // a[3] có kiểu double
```

```
myFunction(n); // n có kiểu double
```

Khéo léo trong việc dùng chỉ số

- Xem xét các lời gọi:

`myFunction(a[i]);`

- Giá trị của `i` được xác định trước

- Chương trình quyết định xem biến đánh chỉ số nào sẽ được truyền vào hàm

`myFunction(a[i*5]);`

- Hoàn toàn hợp lệ từ góc nhìn của trình biên dịch

- Lập trình viên chịu trách nhiệm giữ chỉ số trong miền có nghĩa

Mảng làm đối số

- Tham số hình thức có thể là một mảng
 - Đối số trong lời gọi hàm sẽ là một tên mảng
 - Gọi là tham số mảng
- Hãy truyền cả kích cỡ của mảng
 - Thường là tham số thứ 2
 - Có thể viết đơn giản là tham số hình thức kiểu int

Ví dụ mảng làm đối số:

Display 5.3 Hàm với một tham số mảng

Display 5.3 Function with an Array Parameter

SAMPLE DIALOGUEFUNCTION DECLARATION

```
void fillUp(int a[], int size);  
//Precondition: size is the declared size of the array a.  
//The user will type in size integers.  
//Postcondition: The array a is filled with size integers  
//from the keyboard.
```

SAMPLE DIALOGUEFUNCTION DEFINITION

```
void fillUp(int a[], int size)  
{  
    cout << "Enter " << size << " numbers:\n";  
    for (int i = 0; i < size; i++)  
        cin >> a[i];  
    cout << "The last array index used is " << (size - 1) << endl;  
}
```

Ví dụ mảng làm đối số

- Xét ví dụ ở slide trước:
- Trong định nghĩa main() nào đó, xem xét những lời gọi sau:

```
int score[5], numberOfScores = 5;  
fillUp(score, numberOfScores);
```

 - Đối số thứ nhất là một mảng
 - Đối số thứ 2 là một giá trị nguyên
 - Lưu ý không có cặp ngoặc vuông trong đối số mảng!

Mảng làm đối số: Chi tiết các bước

- Cái gì thực sự được truyền vào?
- Tưởng tượng mảng có 3 “phần”
 - Địa chỉ của biến đánh chỉ số đầu tiên (`arrName[0]`)
 - Kiểu của mảng
 - Kích thước của mảng
- Chỉ có một “phần” được truyền vào hàm!
 - Là địa chỉ bắt đầu mảng
 - Rất giống với việc truyền tham chiếu

Tham số mảng

- Có vẻ khác lạ
 - Không có ngoặc vuông trong đối số mảng
 - Phải truyền kích thước riêng biệt
- Một tính chất hữu ích:
 - Có thể dùng cùng một hàm để điền dữ liệu cho bất cứ kích cỡ mảng nào!
 - Là ví dụ điển hình cho tính chất dùng lại của hàm
 - Ví dụ:

```
int score[5], time[10];  
fillUp(score, 5);  
fillUp(time, 10);
```

Tham số const

- Nhắc lại: tham số mảng thực sự truyền địa chỉ của phần tử đầu tiên
 - Tương tự với việc truyền tham chiếu
- Hàm do đó có thể biến đổi dữ liệu trong mảng!
 - Thường là trong tình huống mong đợi, đôi khi không!
- Khi cần bảo vệ nội dung của mảng khỏi việc biến đổi không mong muốn này
 - Hãy dùng từ khóa "**const**" trước tham số mảng
 - Gọi là “tham số mảng hằng”
 - Báo cho trình biên dịch “ngăn” các biến đổi

Hàm trả về một mảng

- Hàm không thể trả về mảng theo cách thức nó trả về giá trị cho biến đơn
- Cần dùng một “con trỏ”
- Được thảo luận trong chương 10 giáo trình

Lập trình với mảng

- Nhiều ứng dụng
 - Mảng không đầy
 - Phải khai báo “kích thước tối đa”
 - Sắp xếp
 - Tìm kiếm

Mảng không đầy

- Rất khó biết chính xác ta cần bao nhiêu phần tử mảng
- Phải khai báo một mảng với cỡ lớn nhất có thể cần
 - Phải theo dõi phần nào của mảng chứa dữ liệu hợp lệ
 - Cần thêm một biến lưu thông tin này
 - `int numberUsed;`
 - Lưu số phần tử hợp lệ hiện thời trong mảng

Ví dụ mảng không đầy:

Display 5.5 Mảng không đầy (1/5)

Display 5.5 Partially Filled Array

```
1 //Shows the difference between each of a list of golf scores and their average.
2 #include <iostream>
3 using namespace std;
4 const int MAX_NUMBER_SCORES = 10;

5 void fillArray(int a[], int size, int& numberUsed);
6 //Precondition: size is the declared size of the array a.
7 //Postcondition: numberUsed is the number of values stored in a.
8 //a[0] through a[numberUsed-1] have been filled with
9 //nonnegative integers read from the keyboard.

10 double computeAverage(const int a[], int numberUsed);
11 //Precondition: a[0] through a[numberUsed-1] have values; numberUsed > 0.
12 //Returns the average of numbers a[0] through a[numberUsed-1].

13 void showDifference(const int a[], int numberUsed);
14 //Precondition: The first numberUsed indexed variables of a have values.
15 //Postcondition: Gives screen output showing how much each of the first
16 //numberUsed elements of the array a differs from their average.
```

(continued)

Ví dụ mảng không đầy:

Display 5.5 Mảng không đầy (2/5)

Display 5.5 Partially Filled Array

```
17  int main( )
18  {
19      int score[MAX_NUMBER_SCORES], numberUsed;

20      cout << "This program reads golf scores and shows\n"
21           << "how much each differs from the average.\n";

22      cout << "Enter golf scores:\n";
23      fillArray(score, MAX_NUMBER_SCORES, numberUsed);
24      showDifference(score, numberUsed);

25      return 0;
26  }
```


Ví dụ mảng không đầy:

Display 5.5 Mảng không đầy (3/5)

```
27 void fillArray(int a[], int size, int& numberUsed)
28 {
29     cout << "Enter up to " << size << " nonnegative whole numbers.\n"
30         << "Mark the end of the list with a negative number.\n";
31     int next, index = 0;
32     cin >> next;
33     while ((next >= 0) && (index < size))
34     {
35         a[index] = next;
36         index++;
37         cin >> next;
38     }
39     numberUsed = index;
40 }
```

Ví dụ mảng không đầy:

Display 5.5 Mảng không đầy (4/5)

```
41 double computeAverage(const int a[], int numberUsed)
42 {
43     double total = 0;
44     for (int index = 0; index < numberUsed; index++)
45         total = total + a[index];
46     if (numberUsed > 0)
47     {
48         return (total/numberUsed);
49     }
50     else
51     {
52         cout << "ERROR: number of elements is 0 in computeAverage.\n"
53             << "computeAverage returns 0.\n";
54         return 0;
55     }
56 }
```

Ví dụ mảng không đầy:

Display 5.5 Mảng không đầy (5/5)

Display 5.5 Partially Filled Array

```
57 void showDifference(const int a[], int numberUsed)
58 {
59     double average = computeAverage(a, numberUsed);
60     cout << "Average of the " << numberUsed
61         << " scores = " << average << endl
62         << "The scores are:\n";
63     for (int index = 0; index < numberUsed; index++)
64         cout << a[index] << " differs from average by "
65             << (a[index] - average) << endl;
66 }
```

SAMPLE DIALOGUE

This program reads golf scores and shows how much each differs from the average.

Enter golf scores:

Enter up to 10 nonnegative whole numbers.

Mark the end of the list with a negative number.

69 74 68 -1

Average of the 3 scores = 70.3333

The scores are:

69 differs from average by -1.33333

74 differs from average by 3.66667

68 differs from average by -2.33333

So sánh: Hằng toàn cục và tham số

- Hằng thường được khai báo “toàn cục”
 - Phía trên định nghĩa main()
- Do đó, khi bạn khai báo kích thước mảng là hằng toàn cục, hàm có quyền truy cập tới thông tin đó
 - Liệu có cần truyền thêm tham số kích thước?
 - Về lý thuyết: có
 - Vì sao ta vẫn nên có tham số kích thước?
 - Định nghĩa hàm có thể nằm ở một tệp riêng biệt
 - Hàm có thể được dùng bởi chương trình khác!

Tìm kiếm trên mạng

- Là ứng dụng rất hay gặp của mạng
- Xem Display 5.6 ở slide sau

Display 5.6

Tìm kiếm trên mảng (1/4)

Display 5.6 Searching an Array

```
1 //Searches a partially filled array of nonnegative integers.
2 #include <iostream>
3 using namespace std;
4 const int DECLARED_SIZE = 20;

5 void fillArray(int a[], int size, int& numberUsed);
6 //Precondition: size is the declared size of the array a.
7 //Postcondition: numberUsed is the number of values stored in a.
8 //a[0] through a[numberUsed-1] have been filled with
9 //nonnegative integers read from the keyboard.

10 int search(const int a[], int numberUsed, int target);
11 //Precondition: numberUsed is <= the declared size of a.
12 //Also, a[0] through a[numberUsed -1] have values.
13 //Returns the first index such that a[index] == target,
14 //provided there is such an index; otherwise, returns -1.
```

Display 5.6

Tìm kiếm trên mảng (2/4)

```
15 int main( )
16 {
17     int arr[DECLARED_SIZE], listSize, target;
18     fillArray(arr, DECLARED_SIZE, listSize);
19     char ans;
20     int result;
21     do
22     {
23         cout << "Enter a number to search for: ";
24         cin >> target;
25         result = search(arr, listSize, target);
26         if (result == -1)
27             cout << target << " is not on the list.\n";
28         else
29             cout << target << " is stored in array position "
30                 << result << endl
31                 << "(Remember: The first position is 0.)\n";
```

Display 5.6

Tìm kiếm trên mảng (3/4)

Display 5.6 Searching an Array

```
32         cout << "Search again?(y/n followed by Return): ";
33         cin >> ans;
34     } while ((ans != 'n') && (ans != 'N'));
35     cout << "End of program.\n";
36     return 0;
37 }

38 void fillArray(int a[], int size, int& numberUsed)
39     <The rest of the definition of fillArray is given in Display 5.5>
40 int search(const int a[], int numberUsed, int target)
41 {
42     int index = 0;
43     bool found = false;
44     while ((!found) && (index < numberUsed))
45     if (target == a[index])
46         found = true;
47     else
48         index++;
```


Display 5.6

Tìm kiếm trên mảng (4/4)

```
49     if (found)
50         return index;
51     else
52         return -1;
53 }
```

SAMPLE DIALOGUE

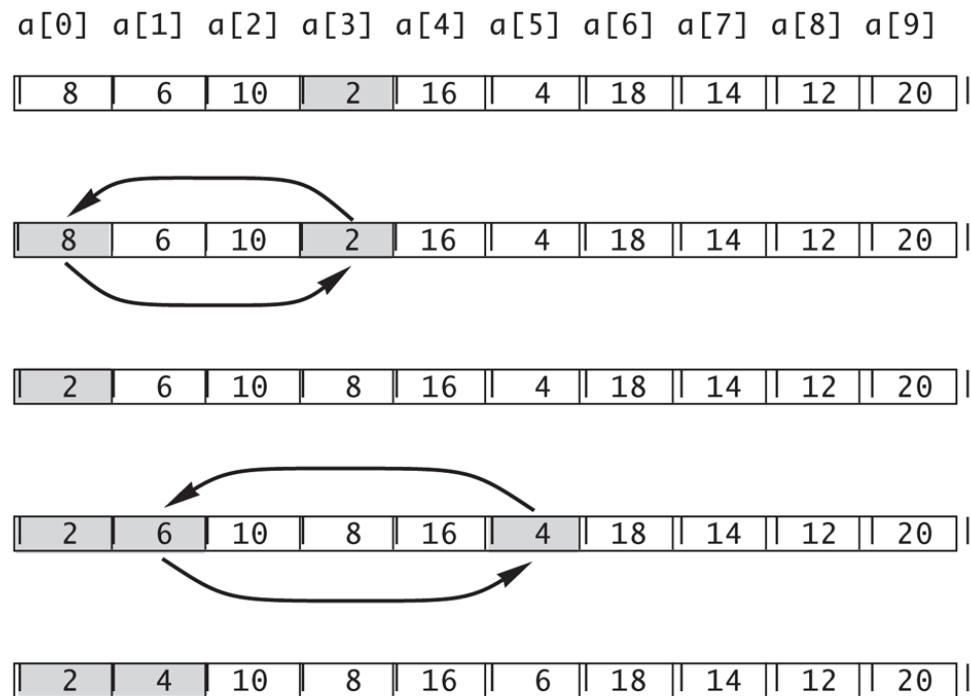
Enter up to 20 nonnegative whole numbers.
Mark the end of the list with a negative number.
10 20 30 40 50 60 70 80 -1
Enter a number to search for: **10**
10 is stored in array position 0
(Remember: The first position is 0.)
Search again?(y/n followed by Return): **y**
Enter a number to search for: **40**
40 is stored in array position 3
(Remember: The first position is 0.)
Search again?(y/n followed by Return): **y**
Enter a number to search for: **42**
42 is not on the list.
Search again?(y/n followed by Return): **n**
End of program.

Sắp xếp một mảng:

Display 5.7 Sắp xếp lựa chọn

- Thuật toán sắp xếp lựa chọn

Display 5.7 Selection Sort

Ví dụ sắp xếp mảng:

Display 5.8 Sắp xếp mảng (1/4)

Display 5.8 Sorting an Array

```
1 //Tests the procedure sort.
2 #include <iostream>
3 using namespace std;

4 void fillArray(int a[], int size, int& numberUsed);
5 //Precondition: size is the declared size of the array a.
6 //Postcondition: numberUsed is the number of values stored in a.
7 //a[0] through a[numberUsed - 1] have been filled with
8 //nonnegative integers read from the keyboard.
9 void sort(int a[], int numberUsed);
10 //Precondition: numberUsed <= declared size of the array a.
```

(continued)

Ví dụ sắp xếp mảng:

Display 5.8 Sắp xếp mảng (2/4)

Display 5.8 Sorting an Array

```
11 //The array elements a[0] through a[numberUsed - 1] have values.
12 //Postcondition: The values of a[0] through a[numberUsed - 1] have
13 //been rearranged so that a[0] <= a[1] <= ... <= a[numberUsed - 1].

14 void swapValues(int& v1, int& v2);
15 //Interchanges the values of v1 and v2.

16 int indexOfSmallest(const int a[], int startIndex, int numberUsed);
17 //Precondition: 0 <= startIndex < numberUsed. Reference array elements
18 //have values. Returns the index i such that a[i] is the smallest of the
19 //values a[startIndex], a[startIndex + 1], ..., a[numberUsed - 1].

20 int main( )
21 {
22     cout << "This program sorts numbers from lowest to highest.\n";
23     int sampleArray[10], numberUsed;
24     fillArray(sampleArray, 10, numberUsed);
25     sort(sampleArray, numberUsed);

26     cout << "In sorted order the numbers are:\n";
27     for (int index = 0; index < numberUsed; index++)
28         cout << sampleArray[index] << " ";
29     cout << endl;

30     return 0;
31 }
```

Ví dụ sắp xếp mảng:

Display 5.8 Sắp xếp mảng (3/4)

```
32 void fillArray(int a[], int size, int& numberUsed)
33     <The rest of the definition of fillArray is given in Display 5.5.>
```

```
34 void sort(int a[], int numberUsed)
35 {
36     int indexOfNextSmallest;
37     for (int index = 0; index < numberUsed - 1; index++)
38         {//Place the correct value in a[index]:
39             indexOfNextSmallest =
40                 indexOfSmallest(a, index, numberUsed);
41             swapValues(a[index], a[indexOfNextSmallest]);
42             //a[0] <= a[1] <=...<= a[index] are the smallest of the original array
43             //elements. The rest of the elements are in the remaining positions.
44         }
45 }
```

```
46 void swapValues(int& v1, int& v2)
47 {
48     int temp;
49     temp = v1;
50     v1 = v2;
```

Ví dụ sắp xếp mảng:

Display 5.8 Sắp xếp mảng (4/4)

Display 5.8 **Sorting an Array**

```
51     v2 = temp;
52 }
53
54 int indexOfSmallest(const int a[], int startIndex, int numberUsed)
55 {
56     int min = a[startIndex],
57         indexOfMin = startIndex;
58     for (int index = startIndex + 1; index < numberUsed; index++)
59         if (a[index] < min)
60         {
61             min = a[index];
62             indexOfMin = index;
63             //min is the smallest of a[startIndex] through a[index]
64         }
65     return indexOfMin;
66 }
```

SAMPLE DIALOGUE

This program sorts numbers from lowest to highest.

Enter up to 10 nonnegative whole numbers.

Mark the end of the list with a negative number.

```
80 30 50 70 60 90 20 30 40 -1
```

In sorted order the numbers are:

```
20 30 30 40 50 60 70 80 90
```

Mảng nhiều chiều

- Là mảng có nhiều hơn một chỉ số
 - `char page[30][100];`
 - Hai chỉ số. Đây là một mảng của các mảng một chiều.
 - Có thể minh họa như sau:
`page[0][0], page[0][1], ..., page[0][99]`
`page[1][0], page[1][1], ..., page[1][99]`
...
`page[29][0], page[29][1], ..., page[29][99]`
- C++ cho phép số lượng chỉ số bất kì
 - Thường thì không quá hai

Tham số mảng nhiều chiều

- Tương tự với mảng một chiều
 - Bỏ qua kích thước chiều thứ nhất
 - Truyền vào dưới dạng một tham số riêng
 - Chỉ định kích thước chiều thứ hai

- Ví dụ:

```
void DisplayPage(const char p[][100], int sizeDimension1)
{
    for (int index1=0; index1<sizeDimension1; index1++)
    {
        for (int index2=0; index2 < 100; index2++)
            cout << p[index1][index2];
        cout << endl;
    }
}
```


Tóm tắt 1

- Mảng là một tập hợp các phần tử dữ liệu cùng kiểu
- Các biến đánh chỉ số hợp thành mảng được dùng như các biến đơn khác
- Lệnh lặp for cho ta cách “tự nhiên” để duyệt mảng
- Lập trình viên có trách nhiệm kiểm soát miền giá trị của chỉ số
- Tham số mảng là “một kiểu mới”
 - Tương tự như truyền tham chiếu

Tóm tắt 2

- Các phần tử của mảng được lưu trữ tuần tự
 - Các phần bộ nhớ cận kề nhau
 - Chỉ có địa chỉ của phần tử đầu tiên được truyền vào hàm
- Hàm không đầy → Cần kiểm soát nhiều hơn
- Dùng từ khóa const với tham số mảng
 - Ngăn chặn việc biến đổi nội dung của mảng
- Mảng nhiều chiều
 - Tạo ra mảng của mảng

Chuẩn bị bài tới

- Đọc chương 5 giáo trình: struct và class